

Utvärdering av utbildningsmiljön vid Nationalekonomiska institutionen

Sammanfattning bedömarpanelens utlåtande

Till grund för utvärderingen av utbildningsmiljön vid nationalekonomiska institutionen har Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Uppsalas universitet formulerat utvärderingsfrågor som ska besvaras av bedömarpanelen. De frågor som panelen haft att utgå ifrån ingår i sex olika områden som kan sammanfattas på följande sätt: 1) Utbildningarna ska nå målen i högskolelagen och examineras ändamålsenligt och rättssäkert; 2) Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och förbereda studenterna för ett framtida arbetsliv; 3) Lärarna ska ha den kompetens som behövs; 4) Kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen bör genomföras; 5) Internationella och hållbarhetsperspektiv ska främjas, och jämställdhetsperspektiv bör integreras i utbildningen; 6) Studenterna bör ha inflytande i flera centrala moment i utbildning.

Bedömargruppens enstämmiga uppfattning är att samtliga mål inom dessa frågeområden i hög grad uppnås och att utbildningsmiljön vid nationalekonomiska grundutbildningen vid Uppsala universitet håller en nationellt och internationellt mycket hög nivå. Här följer en sammanfattning av det mest centrala i bedömargruppens utvärdering.

Institutionens arbete med att tillse att studenter når utbildningens mål knyter an till kunskapsprogression på ett tydligt sätt. Institutionen erbjuder repetitionsmatematik inför A- och B-kurserna. På A- och B-kurserna är utbildningen i hög grad teoretiskt inriktad, på C-nivå ges utbildning i empirisk metod. C-uppsatserna håller mycket hög kvalitet, vilket indikerar att nuvarande upplägg fungerar bra och att progressionen är god. Mastersprogrammet håller mycket hög kvalitet och progressionen under programmet fungerar väl. Åtgärder som diskuterats för att undvika glapp eller överlapp i innehåll mellan kurserna är att tydligare arbeta i lärarlag, och/eller att behandla frågan vid de regelbundet återkommande institutionsdagarna. En annan åtgärd skulle kunna vara att utse lärare som får progressionsansvar. Institutionen skulle kunna överväga att öka variationen i undervisnings- och examinationsformer, även om dessa håller hög kvalitet redan idag. Ökad träning i skriftlig och verbal kommunikation skulle sannolikt stärka studenters lärande ytterligare.

Specificerade kursmål examineras på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt.

Bedömargruppen har tittat närmare på betygssättningen av uppsatser. Metoden för att betygssätta uppsatser skiljer sig åt mellan kandidatnivån och mastersnivån. C-uppsatser betygssätts av fyra lärare som inte själva är handledare. På mastersnivån betygssätts varje uppsats av handledaren och en annan lärare. Enligt institutionsledningen övervägs att göra betygssättningen på mastersnivån mer lik den på kandidatnivån. Bedömargruppens uppfattning är att det vore en bra åtgärd.

Det finns en tydlig och stark forskningsanknytning i utbildningen. Många masteruppsatser håller hög kvalitet, och vissa uppsatser blir publicerade i tidskrifter eller används i det interna forskningsarbetet på institutionen. Studenterna är eftertraktade på arbetsmarknaden och många får relevanta jobb, vilket är ett kvitto på att utbildningen svarar mot samhällets behov. Kopplingen till det framtida arbetslivet skulle kunna göras ännu starkare, exempelvis genom mer verbal träning och diskussion.

Hög forskningskompetens hos lärarna och en stark forskningsmiljö på institutionen innebär positiva synergier för utbildningens kvalitet på samtliga nivåer. Kompetensutveckling inom forskningen berikar utbildningen. Institutionens lärare har stor frihet att bestämma innehåll och form på den egna kursen. Internationell rekrytering i hög konkurrens borgar för hög kompetens och hög vetenskaplig potential hos nyrekryterade medarbetare. Institutionen fäster adekvat vikt vid prestation och kompetens inom utbildning när man rekryterar eller befordrar personal till fasta tjänster. Den ökade internationaliseringen av institutionen kan på sikt komma att innebära en brist på lärare som kan undervisa på svenska. En gradvis övergång från svenska till engelska som undervisningsspråk är en rimlig åtgärd. Institutionen bör dock analysera och hantera riskerna med en sådan språklig övergång, till exempel med avseende på studenternas inläring.

Institutionen bedriver ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete för långsiktig utveckling. Fokus är på uppföljning och utvärdering av kursernas mål, innehåll, undervisning och examination. Bedömagruppens uppfattning är att kvalitetsutvecklingsarbetet håller hög kvalitet. Institutionen använder LION-medel som det "främsta verktyget" för att uppmuntra och förenkla pedagogisk förnyelse. Det fungerar väl, men resultaten av det pedagogiska utvecklingsarbetet skulle kunna spridas ytterligare, exempelvis i syfte att identifiera områden som är angelägna att utveckla ytterligare.

Hållbarhetsmoment ingår på grundnivå och avancerad nivå, exempelvis gästföreläsningar och term papers. En vanlig uppfattning bland studenterna är dock att hållbarhet studeras i mycket begränsad eller ingen omfattning i institutionens utbildningar. Studenter tycks i själva verket söka sig till andra institutioner för att få kunskap på hållbarhetsområdet. Institutionen har kompetensmässigt goda förutsättningar för att införa fler, tydligare och bättre inslag av hållbarhet i utbildningen. Vad gäller jämställdhet finns det en obalans med avseende på antalet manliga resp. kvinnliga lärare på institutionen. Initiativ har tagits för att minska denna, till exempel genom ökat synliggörande av kvinnor på lägre nivå i utbildningen. Det finns en lika villkors-grupp som arbetar kontinuerligt med jämställdhetsfrågor, och kvinnliga forskare stöttas informellt i att hantera krav på att exempelvis ta på sig kommittéuppdrag eller uppdrag av delvis administrativ karaktär som tränger ut tid för vetenskaplig meritering. Bedömagruppens uppfattning är att jämställdhetsarbetet på institutionen är ganska likt det jämställdhetsarbete som bedrivs på andra nationalekonomiska institutioner i Sverige. Institutionen skulle kunna bättre tillvarata i utbildningen den forskning som bedrivs inom jämställdhets- och hållbarhetsfrågor, och tydligare framhäva denna forsknings relevans. Internationalisering, slutligen, är ett av institutionens uppenbara styrkeområden.

Det mesta av studentinflytandet sker genom informell dialog. Detta anses av lärarna vara mest effektivt eftersom en stor del av studentinflytandet handlar om undervisningsformer där formella beslut inte fattas av institutionsstyrelsen. Studenterna på mastersnivå har ofta fått gott gehör när de framfört synpunkter till institutionen. Studenterna upplever dock återkopplingen från deras egna kursvärderingar som något bristfällig. För vissa frågor kopplade till beredningen av undervisningsfrågor skulle en ökad grad av formalisering eventuellt kunna bidra till ett mer effektivt studentinflytande. Studenterna som bedömagruppen intervjuade var genomgående nöjda med den fysiska studiemiljön och tillgängligheten, men efterfrågade insatser för att motverka psykisk ohälsa och alltför hög arbetsbelastning.

Bedömarpanelens sammansättning:

Professor Sven Widmalm, Uppsala universitet (ordförande)

Universitetslektor Daniela Andrén, Örebro universitet

Professor Tomas Sjögren, Umeå universitet

Professor Peter Skogman Thoursie, Stockholms universitet

Professor Måns Söderbom, Göteborgs universitet

Lovisa Garberg, studerande Lunds universitet

William Weidow, studerande Lunds universitet